

Literatuurlijst	Communicatie met cursisten

Inhoud

Een selectie van documenten aanwezig in de Vocvo-infotheek.
 Artikels en e-documenten kun je opvragen – we sturen deze digitaal door.

Inhoud

- [Aan het werk : aanpak laaggeletterdheid op de werkvloer](#)
- [Advies over hoe communiceren met studenten, met specifieke aandacht voor kansengroepen](#)
- [Als ik mis ... De verhalen van Valentina](#)
- [De Babbeldoos - Werkvormenboek voor conversatiegroep Nederlands](#)
- [Communicatie](#)
- [Hét communicatie-instrument voor onderwijs en bedrijfsleven](#)
- [Communicatie op school : haalbare ideeën voor een sterk verhaal](#)
- [Communiceren kun je leren : basisvaardigheden voor communicatie](#)
- [Conflictbemiddeling op het werk](#)
- [Contact maken op school : motiveren, leidinggeven en samenwerken in het voortgezet onderwijs](#)
- [Crisiscommunicatie in scholen : hoe zorg je als school voor een goede communicatie in geval van een crisissituatie? - aanpak](#)
- [Crisissen op school : hoe pak je ze aan ?](#)
- [De conversation company](#)
- [De conversation manager](#)
- [De cursist centraal - Hoe bevorder je de zelfredzaamheid van cursisten](#)
- [En ze blijven maar praten ! Levendig taalonderwijs met Verhalend ontwerpen](#)
- [Feedbackspel : hét spel over het geven en ontvangen van feedback](#)
- [Handboek voor trainers : stappen ter verrijking](#)
- [Hoe omgaan met moeilijke vergadertypes en -situaties ?](#)
- [In de schoolbanken · De complexe en dynamische wereld van het onderwijs](#)
- [Je wilt toch kunnen meepraten. Nieuws in de klas - Nieuws thuis](#)
- [Kansrijk in interactie. Anderstalige ouders over Nederlandse taallessen op de school van hun kinderen](#)
- [Kansrijk in interactie met anderstalige ouders](#)
- [De klantendriehoek : hoe greep krijgen op moeilijke klanten](#)
- [Klare taal rendeert. Taalbeid bij maatschappelijke organisaties](#)

- [Laat leraren schitteren : inspiratiegids voor leraren en lerarenopleidingen van morgen](#)
- [Een leraar voor een lege klas? : handleiding oriëntaties voor educatieve interactie en communicatie](#)
- [Leren in 3D - 3 Dimensies - 3 Doelen - 3 Doelgroepen](#)
- [Niet voor de winst : waarom de democratie de geesteswetenschappen nodig heeft](#)
- [Het nieuwe communicatieklimaat. 20 trends in communicatie](#)
- [Ontcijfer de wereld in 1 2 3. Praatplaat voor mensen in armoede en hun begeleiders](#)
- [Professionele dialoog - Het belang van goede communicatie in de top](#)
- [Regel jij het draagvlak ? Een praktisch handboek over verandercommunicatie](#)
- [Samen sterk : ouders & school](#)
- [Startersboek voor ouders : Mijn kind gaat naar de kleuterklas](#)
- [Succesvol omgaan met moeilijke mensen : doeltreffende methoden om beter om te gaan met moeilijke klanten, collega's, managers en teams in uw werkomgeving](#)
- [Taal op de werkvloer gaat verder. Investeren in goede communicatie op de werkvloer](#)
- [Toolkit laaggeletterdheid - Toolkit voor Omgang met laaggeletterden in de huisartsenpraktijk](#)
- [Het TOPOI-model, een hulpmiddel voor intercultureel klantgericht werken](#)
- [Het vak verstaan - docentenhandleiding voor het blijven oefenen met verstavaardigheid](#)
- [Het was niet makkelijk, maar ik deed het gewoon - Werken aan mondelinge taalvaardigheid met taalvorming](#)
- [Woorden die werken op de werkplek : een praktische gids voor effectieve communicatie](#)
- [Worstelen met de mondelinge vaardigheden. Het leren van en het onderwijzen aan laaggeletterde Nt2-volwassenen](#)
- [Zij schakelen over op het Engels, ik blijf Nederlands praten. Luistertaal in de les](#)
- [Zo begrijpen ze je wel ! - Bewuster omgaan met communicatie verbetert je relaties](#)

[Heb je nog vragen?](#)

[c:vocv:10764](#)

[Aan het werk : aanpak laaggeletterdheid op de werkvloer](#)

[auteur] Lentjes, Petra ; [auteur] Scholte, José. - ISSN 1381-18201 - 2012.

In: Les. - Jrg. 30 (2012), nr. 178 ; p. 8-10

Martin en Gosia hebben moeite met het lezen van werkinstructies in het magazijn waar zij werken. Soms levert dit gevaarlijke situaties op. Ook hebben zij moeite met communiceren en samenwerken met collega's. Hun leidinggevende heeft een opleiding voorgesteld waardoor zij effectiever en veiliger kunnen werken. Binnenkort beginnen ze met hun opleiding. Het lesmateriaal bestaat uit het programma Aan het Werk. Een multimediaal programma dat werkt aan basisvaardigheden voor laaggeletterde werknemers: taal, rekenen en werknemerscompetenties. Hiermee bereiden zij zich voor op hun uiteindelijke doel: een mbo diploma! In een Proeverij op het BVNt2- congres werd gedemonstreerd hoe je als opleider op de werkvloer voor specifieke situaties kunt werken met Aan het werk. Hieronder een samenvatting door Petra Lentjes en José Scholte, als initiatiefnemers betrokken bij de totstandkoming van het programma.

[c:vocv:12754](#)

[Advies over hoe communiceren met studenten, met specifieke aandacht voor kansengroepen](#)

- Brussel : Vlaamse Onderwijsraad - VLOR, 2015. - 15 p.

RHO-RHO-ADV-1516-003

Communicatie speelt een belangrijke rol in het aantrekken van studenten, maar ook in hun begeleiding bij de doorstroom in het hoger onderwijs. Maar spreekt die communicatie ook studenten uit kansengroepen aan? De Vlor ging na hoe de Vlaamse instellingen hoger onderwijs communiceren met studenten uit kansengroepen en of ze via de gebruikte communicatiestrategieën ook bereikt worden. Om een beter zicht te krijgen op de behoeften van de kansengroepen zelf had de Vlor enkele focusgesprekken en interviews met studenten met een migratie-achtergrond, nieuwkomers, studenten in armoede en studenten met een functiebeperking. Vanuit de knelpunten die daaruit kwamen, doet de raad nu enkele aanbevelingen voor een betere communicatie tussen instellingen hoger onderwijs en studenten uit kansengroepen.

[c:vocv:12678](#)

[Als ik mis ... De verhalen van Valentina](#)

- Antwerpen : Vormingplus, 2015 ; Gevangenis Antwerpen, 2015. - 54 p.

6 praat-kaarten 5 doe-kaarten

40 vrouwen, sommigen anderstalig, anderen in de gevangenis in Antwerpen, schreven en illustreerden het voorleesboek "Als ik mis ... De verhalen van Valentina". Ideaal te gebruiken op een oefenmoment Nederlands. Het boek verschijnt in november. Kom alvast luisteren naar live fragmenten op donderdagavond 15 oktober. CREATIEF GROEPSPROCES De ene groep bestaat uit anderstalige vrouwen. Ze komen wekelijks samen bij Samenlevingsopbouw Antwerpen Stad (Kiel) om hun Nederlands te oefenen. De andere groep dames zit in de Antwerpse gevangenis. We namen beide groepen mee in creatief groepsproces, zonder dat de twee groepen elkaar ontmoetten. Beide groepen voelden de behoefte om te vertellen, verhalen te delen, te creëren. De anderstalige vrouwen benoemden ook de nood aan eenvoudige, mooie leesboeken die niet kinderachtig zijn. We spraken hen aan op hun kracht als creatieve burger. De vrouwen leerden kinderverhalen vertellen of schrijven. Daarna gingen ze elkaars verhalen illustreren en vormgeven. Vervolgens gingen ze expressief voorlezen. Zo werkten ze via opgenomen verhalen mee aan een kleine multimediale vertelvoorstelling. Samen met al deze dames kwamen we nogmaals uit op de kracht van verhalen, die als ze gedeeld worden, mensen verbinden. INSPIRERENDE PRAAT-EN-DOE-KAARTEN Na deze creatiefase ging de proefdruk van Als ik mis naar vier testgroepen. Op basis van hun feedback ontstonden de definitieve versie en ook de inspirerende praat-en-doe-kaarten. Het boek en de praat-en-doe-kaarten kan je inzetten tijdens taal oefenmomenten en uiteraard bij anderstalige ouders en kinderen thuis. Bedoeling is om praten en lezen nog leuker te maken.

[c:vocv:12679](#)

[De Babbeldoos - Werkvormenboek voor conversatiegroep Nederlands](#)

- Antwerpen : Vormingplus, 2016.

De Babbeldoos bevat 50 werkvormen om toe te passen in je conversatiegroep Nederlands. Met speciale aandacht voor traaglerenden en beginnende taalleerders. Het verschijnt in april-mei 2016. BABELDOOS De Babbeldoos is bedoeld voor begeleiders van een taal oefenmoment, zowel vrijwilligers als beroepskrachten. Ze is op maat van deelnemers met een verschillend taalniveau, met vooral aandacht voor deelnemers die trager leren en beginnende taalleerders. Een principiële keuze, omdat vooral zij het bijzonder moeilijk vinden om Nederlands te praten. Inhoud de verwachtingen en behoeftes van de deelnemers hoe leer je een taal, met tips die je kan toepassen in je conversatiegroep de werkvormen, met materiaal dat getest en gebruikt is in een conversatiegroep

[c:vocv:10275](#)

Communicatie

[auteur] Vanderheyden, Karlien ; [auteur] Warmoes, Veronique. - ISBN13 978-90-77432-48-8 - Tielt : Lannoo Campus, 2011. - 152 p.

In reeks: Essentials

Goed communiceren is niet zo gemakkelijk als je zou denken. Je moet niet alleen weten wat je wilt communiceren, maar ook hoe je dat wilt doen. Communiceren is een proces van vallen en opstaan. Af en toe kom je in een situatie terecht waarin communiceren echt gecompliceerd is. Maar hoe komt dat? Communiceren doe je niet alleen. Je communiceert met - onvoorspelbare - anderen: op het werk, op de tram, in de winkel of gewoon thuis. Iedereen kijkt naar de wereld door een andere bril en reageert zus of zo op eenzelfde boodschap. Ook de relatie die je met iemand hebt, heeft een onmiskenbare invloed op de manier waarop je communiceert.

ESSENTIALS Communicatie zet een arsenaal aan hapklare tips en concrete adviezen op een rijtje. Zo heb je alles in huis om je professionele en persoonlijke communicatieskills naar een hoger niveau te tillen. Het gevolg? Betere resultaten en een hogere werktevredenheid!

[c:vocv:12237](#)

Hét communicatie-instrument voor onderwijs en bedrijfsleven

[auteur] Westerhuis, Anneke. - Canon voor beroepsonderwijs, 2014 ; ECBO - Expertisecentrum Beroepsonderwijs, 2014. - 5 p.

Is het: u (bedrijfsleven) vraagt, wij (middelbaar beroepsonderwijs) draaien?

Of moet het mbo studenten meer dan beroepsgebonden competenties meegeven?

Bijvoorbeeld kennis over de samenleving of kennis die nodig is om de stap naar een vervolgopleiding te kunnen maken?

Ziedaar het spanningsveld waarin kwalificaties van het mbo vorm krijgen: welke competenties zijn belangrijk voor als bagage voor een onzekere toekomst?

[c:vocv:10253](#)

Communicatie op school : haalbare ideeën voor een sterk verhaal

[auteur] Van Driessche, Ann. - ISBN13 978-2-509-01118-3 - Brussel : Politeia, 2011. - 152 p.

Wie werkt in een school ziet het elke dag gebeuren: communicatie die goed loopt, maar ook communicatie die moeizaam of ronduit slecht verloopt. Communiceren in een schoolcontext is bovendien een heel complex gegeven. Leerlingen, schoolteam, ouders, externe stakeholders, iedereen verwacht een aangepaste vorm van communicatie. Over communiceren werden al boekenplanken vol geschreven. Hoog tijd voor een boek dat zich specifiek op het onderwijs richt! Doeltreffende communicatie is tenslotte een essentiële indicator van beleidvoerend vermogen en dus van kwaliteitsvol onderwijs.

Communicatie op school wil scholen op weg helpen om hun eigen communicatiebeleid te ontwikkelen. Tegelijkertijd is het een praktische handleiding bij de communicatie met verschillende doelgroepen en in verschillende situaties. Alles is immers communicatie: van de aankleding van de speelplaats over het taalgebruik in brieven tot de manier waarop de secretariaatsmedewerker de telefoon opneemt.

Dit boek maakt duidelijk dat een goede communicatie voeren voor elke school een haalbare kaart is. U vindt er geen theoretische traktaten maar wel concrete informatie waarmee u meteen aan de slag kunt. Zodat u het sterk verhaal dat u schrijft met de school op een sterke manier naar buiten kunt brengen. Auteur van Communicatie op school is Ann Van Driessche, communicatiedirecteur GO!

[c:vocv:12186](#)

Communiceren kun je leren : basisvaardigheden voor communicatie

[auteur] Märtn, Doris. - ISBN13 978-90-5871-568-5 [paperback] - 3 ed. - Zaltbommel : Thema, 2014. - 208 p., ill.

Eerder verschenen als Geen blad voor de mond

Oorspronkelijke titel: Smart talk : sag es richtig!

Je collega negeert je al de hele dag, je hebt zeker iets verkeerd gedaan. Een voetganger steekt over zonder uit te kijken en je slingert van schrik een reeks scheldwoorden uit het open autoraampje. Het avondeten thuis is al koud, terwijl je toch duidelijk had gezegd dat je een uur later zou zijn. Allemaal misverstanden die terug te voeren zijn op één en hetzelfde: communicatie.

Maar goed communiceren valt te leren! In Communiceren kun je leren staan alle basisvaardigheden beschreven. Je leert hoe je een gesprek ontspannen op gang brengt, tussen de regels door luistert, hoe je iets ingewikkelds op een eenvoudige manier zegt. Ook krijg je onder de knie hoe je je in discussies en bij meningsverschillen het beste opstelt, en hoe je in een groter gezelschap vaardig je verhaal doet. Communiceren kun je leren is een heel praktisch boek met checklists, talktools en zelftests bij elk communicatiethema. Geschreven in een vlotte stijl, met veel diepgang en toch toegankelijk.

Voor iedereen die communiceert en dat zijn wij dus allemaal! Inhoud 'Communiceren kun je leren': Wij kunnen niet niet communiceren - Converseren - Begrijpen - Je presenteren - Formuleren - Je assertief opstellen - Verzoenen - Een presentatie geven - Vertellen - Talk smart!

[c:vocv:12744](#)

Conflictbemiddeling op het werk

[auteur] Larik, Ingrid ; [auteur] Peeters, Sandra. - ISBN13 978 90 4861 807 1 - Brugge : Die keure, 2015. - 140 p.

Waar mensen samenwerken of samenleven, ontstaan automatisch spanningen en conflicten. De voorbije decennia zijn conflicten op het werk veel meer zichtbaar. Doordat we meer durven verschillen, mondiger zijn geworden, in een snel veranderende context efficiënt moeten blijven enz.

Elke leider die samen met zijn team duurzame resultaten wil neerzetten, kan spanningen maar beter omzetten tot een constructieve dialoog. Deze praktijkgids biedt heldere inzichten in hoe conflicten ontstaan en hoe je er zélf mee aan de slag gaat. Kijk mee over de schouder van een bemiddelaar dankzij zes volledig uitgewerkte cases récht van de werkvloer.

Laat je inspireren door de vele praktische tips voor elke HR-professional en manager. Auteurs Sandra Peeters en Ingrid Larik delen in dit boek gretig hun persoonlijke ervaring als bemiddelaar in conflicten op het werk.

De originele illustraties zijn een bijdrage van Axelle Vanquaille.

[c:vocv:10521](#)

Contact maken op school : motiveren, leidinggeven en samenwerken in het voortgezet onderwijs

[auteur] Boves, Tom ; [auteur] van Dijk, Marijke. - ISBN13 978-90-232-4765-4 - Assen : Van Gorcum, 2011. - 172 p.

Iedere docent droomt van een ideale relatie met de klas, met ouders en collega's. Leerlingen die doen wat je vraagt, ouders die respect voor je hebben, collega's die hun verantwoordelijkheden oppakken. Maar hoe maak je deze droom werkelijkheid? Contact maken op school beschrijft wat je kunt doen om de aandacht van leerlingen vast te houden, om leerlingen te motiveren, om oudergesprekken in goede banen te leiden en om de samenwerking met collega's effectief te laten verlopen. Tom Boves en Marijke van Dijk bundelden in dit boek de kracht van effectief verbaal én non-verbaal gedrag. Het boek werd ontwikkeld vanuit de weerbarstige praktijk van het voortgezet onderwijs, voor docenten en mét docenten.

Het boek is vlot geschreven. De realistische praktijkvoorbeelden en verhelderende interviews maken het uitermate bruikbaar voor aankomende docenten. Ook docenten met veel ervaring kunnen hier terecht voor nieuwe tips en inspiratie. Een praktisch boek voor iedereen die meer wil bereiken met minder moeite.

Tom Boves en Marijke van Dijk zijn inhoudelijk experts en trainer op het vlak van (non)verbale communicatie. Samen met Susan Eggels vormen zij het centrum voor co-actieve communicatie en richten zij zich op het professionaliseren van de gespreksvoering binnen het onderwijs.

[c:vocv:10506](#)

Crisiscommunicatie in scholen : hoe zorg je als school voor een goede communicatie in geval van een crisissituatie? - aanpak

[auteur] Vermunicht, Fabienne. - Mechelen : Leerrijk-Plantyn nv, 2012. - 12 p.

In geval van crisissituaties allerhande is het zinvol om een houvast te hebben betreffende de communicatie intern (in de school naar de leerlingen) en extern (naar de ouders en naar de pers). Wanneer je als school op voorhand nadenkt over de meest gepaste aanpak in dergelijke situaties, kom je minder voor verrassingen te staan. Het zal nooit haalbaar zijn om in een draaiboek te voorzien dat voor elke situatie helemaal klopt, maar een indeling in een aantal verschillende crisissituaties met de daarbij behorende aanpak, mogelijke getroffen, nuttige telefoonnummers, belangrijke contactpersonen enz. zorgt

voor een houvast in acute situaties waar elke minuut belangrijk is. Minder in richtlijnen te gieten, maar minstens even belangrijk om bij stil te staan, is het te woord staan van de pers.

[c:vocv:9299](#)

Crisissen op school : hoe pak je ze aan ?

[auteur] Bombeek, Willy ; [auteur] Bressers, Katrien. - ISBN 90-301-1586-6 - Mechelen : Plantyn, 2011.

In: Schoolleiding en -begeleiding 2. - Personeel en organisatie. - Afl. 25, januari 2011. - gedrag. - p. 1-20

Je leest vaak genoeg in de krant: een leerling die zelfmoord pleegt, een vechtpartij op school die slecht afloopt, een brand of een ongeval in of rond het schoolgebouw . Het lijkt misschien een ver-van-mijn-bed-show, maar in de werkelijkheid wordt een school vroeg of laat met een of ander crisissituatie geconfronteerd. En dan is het vooral zaak om daar op een goede en integere manier mee om te gaan. Dat betekent wel dat je moet voorbereiden; In dit artikel wordt op een heldere en praktische wijze beschreven hoe je dat kunt doen. Het is aan de school zelf om dit crisisdraaiboek aan te passen aan de eigen schoolsituatie.

[c:vocv:10524](#)

De conversation company

[auteur] Van Belleghem, Steven. - ISBN13 978-90-815163-3-4 - Leuven/Culemborg : Lannoo Campus/Van Duuren Management, 2012. - 251 p.

Enkele jaren geleden bestond Twitter niet, had Facebook slechts een paar miljoen gebruikers en was er nog geen sprake van mobiel internet. De wereld is de voorbije jaren structureel veranderd. Dat zal niemand nog betwisten. Veel bedrijven hebben ondertussen hun eerste stappen in de wereld van de sociale media gezet. Toch slagen ze er nog niet in om hun conversatiepotentieel volledig te benutten.

Conversation Manager Steven Van Belleghem reikt een handleiding aan om uw bedrijf om te vormen tot een Conversation Company waar klanten en medewerkers uw potentiële woordvoerders zijn. Aan de basis ligt een open, authentieke en positieve bedrijfscultuur. Bovendien moet een Conversation Company slim inzetten op sociale media en de vier C's - customer experience, conversatie, content en collaboratie - goed managen om het conversatiepotentieel te optimaliseren.

Na het succes van De Conversation Manager brengt Steven Van Belleghem een verhaal over bedrijfscultuur, het herverbinden van medewerkers met klanten en hoe sociale media daarbij kunnen helpen. In De Conversation Company ontdekt u hoe u de klant in de boardroom brengt en zijn feedback ook echt kunt gebruiken.

[c:vocv:10525](#)

De conversation manager

[auteur] Van Belleghem, Steven. - ISBN13 978-90-815163-2-7 - 11de - Leuven/Culemborg : Lannoo Campus/Van Duuren Management, 2012. - 237 p.

De voorbije jaren is het internet geëvolueerd van een statisch naar een sociaal platform. Die evolutie heeft een impact op de manier waarop consumenten communiceren en aankoopbeslissingen nemen. Jammer genoeg zijn de meeste adverteerders blijven stilstaan. Adverteren op de traditionele manier werkt niet langer. Er is nood aan verandering in de dagelijkse manier van werken van elke adverteerder. De kloof tussen de hedendaagse consument en de traditionele adverteerder stijgt dag na dag.

Dit tijdperk is niet het einde van de advertentiemarkt, maar is het einde van de adverteerder! Dit boek biedt de oplossing voor deze uitdaging: een veranderingstraject van adverteerder naar Conversation Manager. De Conversation Manager heeft een frisse visie op hoe merken succesvol opereren in samenwerking met de hedendaagse consument. Converseren met consumenten staat daarbij centraal. Luisteren naar en converseren met consumenten is een noodzakelijk talent om u om te scholen tot een Conversation Manager.

Het boek beschrijft aan de hand van sprekende voorbeelden en duidelijk concepten hoe een adverteerder zich kan omscholen tot een Conversation Manager. Het blijft niet bij een theoretisch denkkader. Het boek biedt eveneens praktische tools om uw veranderingsproces binnen de 48 uur te starten.

U vindt hier concrete tips om de bedrijfsstrategie aan te passen in de richting van conversation management met tal van handige online tools die u helpen in uw nieuwe job: de Conversation Manager.

[c:vocv:12207](#)

De cursist centraal - Hoe bevorder je de zelfredzaamheid van cursisten

[auteur] Beersmans, Maud. - 2014.

In: Les. - Jrg. 32 (2014), nr. 190 ; p. 19-21

In het echte leven zullen cursisten zelfstandig moeten handelen en hebben ze geen docent die kan helpen. In ons taalonderwijs willen we hen voorbereiden op die communicatieve situaties. Daarom is het van belang dat cursisten docentonafhankelijk kunnen functioneren in de Nederlandstalige maatschappij.

Maar hoe doe je dat? Deze vraag stond centraal in de workshop De cursist centraal verzorgd door Maud Beersmans. In dit artikel geeft zij een samenvatting van de uitkomsten van de workshop.

[c:vocv:12364](#)

En ze blijven maar praten ! Levendig taalonderwijs met Verhalend ontwerpen

[auteur] Reehorst, Ellen. - 2014.

In: Les. - Jrg. 32 (2014), nr. 192 ; p. 3-5

Wat denken uw leerlingen als ze geconfronteerd worden met een lastige taalklus? Leuk, dat lukt me wel? De taaldocenten die in Utrecht meedoen aan een Masterclass Verhalend ontwerpen vermoeden vooral negatieve gedachten, ook in het hoofd van Presjilla. Presjilla werkt in een garage, moet gebruiksaanwijzingen lezen, klanten te woord staan, de telefoon beantwoorden, werkbonnen schrijven, bestellingen doen. Bah, zelfs in een technisch bedrijf heb je taal nodig Presjilla is een fictief persoon in een Verhalend ontwerp. Bij Verhalend ontwerpen verlopen leeractiviteiten als een verhaal dat door de leerlingen zelf wordt ingevuld. Ellen Reehorst geeft tekst en uitleg.

c:vocv:11059

Feedbackspel : hét spel over het geven en ontvangen van feedback

[auteur] Nijman, Annemieke. - ISBN13 978-90-5871-578-4 - Zaltbommel : Thema - Schouten-Nelissen, 2011. - 82 p.

Veel mensen gaan feedback liever uit de weg. Want het is best lastig om op een goede manier tegen een collega te zeggen dat zijn gedrag of houding jou irriteert. Andersom valt het ook niet altijd mee om zelf goed met kritiek om te gaan. En dat is heel jammer want goede feedback is eigenlijk een cadeautje: je leert door feedback wat anderen van jouw gedrag vinden en hoe je dat eventueel kunt veranderen. Feedback is niks meer en niks minder dan samen praten over gedrag. En dat is precies wat je met het Feedbackspel doet.

Tijdens het spelen onderzoek je samen met je team, met collega's van andere afdelingen, of met wie je maar wilt wat er allemaal komt kijken bij feedback. Je krijgt en je geeft inzichten, aan jezelf en aan anderen, en je oefent met allerlei feedbacksituaties. Het Feedbackspel daagt je uit en laat je in je waarde. Je leert hoe je op een plezierige manier feedback kunt geven en ontvangen, en je ervaart aan den lijve hoe belangrijk het is als we elkaar vertellen waar we goed in zijn en wat we beter anders zouden kunnen doen. Inclusief het boekje Kleintje feedback.

c:vocv:10782

Handboek voor trainers : stappen ter verrijking

[auteur] Durlinger-van der Horst, Anneke. - ISBN13 978-94-90463-13-7 - Amsterdam : Mediawerf, 2011. - 511 p.

Hoe geeft u het leerproces in een training vorm?

Hoe haalt u het beste uit uzelf als trainer?

Hoe stimuleert u dat groepsleden individueel het beste uit zich zelf halen en hoe u de groep als systeem zo gunstig mogelijk kunt beïnvloeden voor een zo mooi mogelijk rendement.

Op al deze, en nog heel veel meer andere vragen en onderwerpen, gaat het 'Handboek voor Trainers' uitgebreid in. Het handboek verbindt het gedachtegoed van NLP (Neurolingüistisch Programmeren) over doelgerichte (innerlijke) verandering / transformatie met de inzichten van de twaalf zintuigen van Soesman. Bewustzijn hiervan helpt om u zintuiglijke waarneming te verfijnen. Dit alles wordt gevoed met oefeningen uit de chi gong vanuit de vraag: hoe beheerst u uw levensenergie zodat de harmonie tussen lichaam en geest bevorderd wordt?

Anneke Durlinger heeft 'Handboek voor Trainers, stappen ter Verrijking' geschreven met haar hoofd in de wolken, haar hand op haar hart en haar voeten op de grond. Het resultaat is een synergie van tientallen jaren werk- en leefervaring.

Een boek waarin met bezieling en passie leer- en ontwikkelingsprocessen handen en voeten krijgen. Het handboek kan gehanteerd worden als voorbereidingsinstrument voor trainingen en ook als naslagwerk. Het is het soort boek dat je ter beschikking wilt hebben als je geïnspireerd wilt worden. En een overzichtelijk handvat voor de dagelijkse praktijk van zowel beginnende als ervaren trainers, docenten, teamleiders, managers en adviseurs.

c:vocv:10635

Hoe omgaan met moeilijke vergadertypes en -situaties ?

[auteur] Sanders, Hubert. - Mechelen : Leerrijk-Plantyn nv, 2012. - 6 p.

Aansluitend bij het artikel van Frank Noten, Presentatietechnieken in het kader van vergaderingen op Leerrijk (Beleid Presentatietechnieken trefwoord: vergaderen) gaat deze bijdrage in op een aantal moeilijke vergadersituaties en de aanpak van moeilijke en vaak storende individuele vergadertypes:

- hoe pak je als voorzitter van een teamvergadering een veelprater, een zwijger enz. aan?
- Hoe ga je om met emotionele uitbarstingen, onderhuidse conflicten?

Belangrijk is dat de voorzitter van de vergadering of bespreking zijn belangrijke rol als voorzitter kan blijven opnemen en zijn zelfbeheersing en/of beheersing van het gesprek en interactie niet verliest. Er worden nu eenmaal zo veel vaardigheden van een voorzitter verwacht die essentieel zijn voor een goede interactie: actief luisteren, vragen stellen bij onduidelijkheden, samenvatten, structureren, ingaan op de reacties en gevoelens van de deelnemers ...

Deze bijdrage biedt een reeks inhoudelijk verbale tips of aanbevelingen op dat vlak aan. Daarnaast spelen ook non-verbale signalen (o.a. mimiek, oogcontact, stem, hand- en armbewegingen, zithouding) een heel belangrijke rol. Zij ondersteunen de kracht van wat gezegd wordt, maar kunnen eveneens indien niet correct toegepast de inhoudelijke argumentatie ontkrachten.

[c:vocv:12775](#)

In de schoolbanken · De complexe en dynamische wereld van het onderwijs

[auteur] Levering, Bas ; [auteur] Koops, Willem ; [auteur] de Winter, Micha ; [auteur] van Tartwijk, Jan. - ISBN13 9789088506338 - Amsterdam : SWP, 2015. - 184 p.

Twaalf aansprekende bijdragen aan het debat over de complexe en dynamische wereld van het onderwijs onder redactie van Willem Koops, Bas Levering, Micha de Winter en Jan van Tartwijk.

Bas Levering beziet de belangrijkste veranderingen in het Nederlandse onderwijs in de afgelopen halve eeuw door een pedagogische bril.

Paul Kirschner, Jeroen van Merriënboer en Saskia Brand-Gruwel tonen aan dat veel inzichten die in de onderwijspraktijk worden nagevolgd wetenschappelijk onhoudbaar zijn. Jan van Tartwijk, Theo Wubbels en Karin van Look laten zien hoe de cognitieve onderwijsopbrengsten op basis van onderwijsonderzoek kunnen worden verhoogd.

Monique Volman evalueert Het Nieuwe Leren dat begin deze eeuw breed in het voortgezet onderwijs werd ingevoerd.

Sjoerd Karsten onderbouwt dat de vrijheid van onderwijs in Nederland veel beperkter is dan de meeste mensen denken.

In het hoofdstuk van René Jorna worden de negen mythes van de manager doorgeprikt. Greetje Timmerman en Mineke van Essen ontzenuwen de verhalen die er over het succes van meisjes en de crisis onder de jongens in omloop zijn.

Barbara Oomen laat zien dat ons land achterloopt in de aandacht voor mensenrechten in het onderwijs. Gert Biesta gaat na hoe democratie geleerd kan worden.

Micha de Winter buigt zich over het probleem van radicalisering.

Sieneke Goorhuis-Brouwer diagnosticeert de ziekmakende effecten van de toetscultuur en Cor Sluijter verdedigt de zin van het toetsen in het primair onderwijs.

[c:vocv:10478](#)

[Je wilt toch kunnen meepraten. Nieuws in de klas - Nieuws thuis](#)

[auteur] Berntsen, A.. - ISSN 1381-18201 - 2012.

In: Les. - Jrg. 30 (2012), nr. 176 ; p. 6-7

Wie heeft er nog tijd voor het nieuws in de lessen inburgering? Les vroeg een aantal Nt2-docenten naar tips om met nieuws en nieuwsberichten aan de slag te gaan in de klas. "Oei, daar komen we niet meer aan toe", hoorden we van verschillende kanten. Maar ook: "Het is altijd leuk om een les te beginnen met iets wat cursisten zelf net hebben gelezen of gehoord, om op die manier een discussie te delen of uit te lokken". Praten over wat actueel is, is niet alleen interessant, maar ook een middel bij uitstek om nieuwe taal te verwerven. Er zijn veel manieren om cursisten aan het werk te zetten in en buiten de les met behulp van Nederlandstalige tv-programma's, het nieuws en sites van eigen voorkeur. Laten we ervoor zorgen dat een nieuwsbron voor elke alfa- en Nt2-cursist wordt!

[c:vocv:11924](#)

[Kansrijk in interactie. Anderstalige ouders over Nederlandse taallessen op de school van hun kinderen](#)

[auteur] Drijkoningen, J.. - ISSN 1381-18201 - 2014.

In: Les. - Jrg. 32 (2014), nr. 187 ; p. 30-32

In het Vlaamse project KAAP of Ouders in (inter)actie leren anderstalige ouders communiceren met de school van hun kinderen. Eén schooljaar lang kunnen de ouders lessen Nederlands volgen op de school van hun kinderen (3-12 jaar).

Participatie en communicatie met de school staan daarin centraal. Doel van het project is om drempels weg te nemen, zowel vanuit de school richting de ouders als vanuit de ouders richting de school.

KAAP of Ouders in (inter)actie wil bereiken dat school en ouders elkaar beter begrijpen en dat ouders meer participeren op de school van hun kinderen. Slaagt het project hier ook in?

[c:vocv:11594](#)

[Kansrijk in interactie met anderstalige ouders](#)

[auteur] Drijkoningen, Joke. - ISSN 1780-06933 - 2012.

In: Zorgbreed. - Jrg. 10 (2013), nr. 39, p. 10-14

Joke Drijkoningen richt zich in het artikel Kansrijk in interactie met anderstalige ouders eveneens op deze materie, maar specifiek gericht op een andere doelgroep. Ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid met anderstalige ouders is geen sinecure en de communicatie verloopt vaak moeizaam. De auteur beschrijft een project om de kansen tot Ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid met deze ouders te optimaliseren.

[c:vocv:12828](#)

[De klantendriehoek : hoe greep krijgen op moeilijke klanten](#)

[auteur] Van Kelst, Philip. - ISBN13 978-94-014-3345-7 [paperback] - 1 ed. - Tielt : Lannoo, 2016. - 168 p.

Klanten accepteren niet meer dat hun nood aan helderheid, juiste informatie, houvast, structuur, respect en contact genegeerd wordt. Daardoor worden zij 'moeilijke klanten'. De klantendriehoek biedt een eenvoudig model voor een duurzaam klantencontact. Het focust op de ontwikkeling van de eigen sensitiviteit (gevoeligheid voor de communicatieve noden van de klant) én de flexibiliteit als dienstverlener om het eigen gedrag aan die noden aan te passen. Het biedt tevens een diagnose instrument om te analyseren waar het misloopt. Voor iedereen die diensten verleent, adviseert, controleert, ...

[c:vocv:12450](#)

Klare taal rendeert. Taalbeid bij maatschappelijke organisaties

[auteur] Leppens, Jessica. - 2015.

In: Les. - Jrg. 33 (2015), nr. 193 ; p. 3-6

Jaarlijks melden ongeveer 20.000 anderstalige cursisten zich bij het Huis van het Nederlands in Antwerpen om Nederlands te leren. Deze anderstaligen zijn, naast NT2-cursist ook werknemer of studenten, klant bij allerlei organisaties en diensten, inwoner, ouder, huurder, buur... In die verschillende rollen ervaren ze vaak moeilijkheden met taal. Enerzijds omdat ze onvoldoende Nederlands kennen. Anderzijds omdat de communicatie op het werk, aan het loket, in de kinderopvang te moeilijk is: loketmedewerkers spreken in lange en moeilijke zinnen, brieven van overheidsinstanties zijn erg formeel opgesteld, ploegleiders spreken snel en dialect met hun werknemers... Huis van het Nederlands Antwerpen zet samen met maatschappelijke organisaties in op 'Klare Taal'. Dat is een taalbeleidsproces dat taaldrempels vermindert, de communicatie verbetert en oefenkansen creëert. Een bespreking.

[c:vocv:12300](#)

Laat leraren schitteren : inspiratiegids voor leraren en lerarenopleidingen van morgen

[auteur] Wouters, Ruth ; [auteur] Haven, Rudi ; [auteur] Winters, Annemie ; [auteur] De Fraine, Bieke ; [auteur] Henkens, Bregt. - ISBN13 978-94-014-1846-1 [paperback] - 1 ed. - Leuven : LannooCampus, 2014. - 212 p.

Laat leraren schitteren wil een constructieve bijdrage leveren aan het maatschappelijk debat over de hervorming van het secundair onderwijs. De auteurs onderzochten - in het kader van een kernproject van School of Education - de implicaties voor de lerarenopleiding en bundelden bevindingen uit literatuur, interviews met experts en gesprekken met lerarenopleiders en schoolleiders.

Het resultaat van dit praktijkonderzoek toont vijf verander(en)de verantwoordelijkheden voor leraren en lerarenopleidingen aan. Zo is de leraar van de toekomst meer dan alleen kennisoverdrager, en treedt hij/zij ook op als competentieontwikkelaar, diversiteitsbegeleider, maatschappelijk geëngageerd vakdeskundige en leer- en keuzebegeleider. Introducties in het thema, praktijkverhalen, actieve werkvormen en methodieken inspireren om de professionele ontwikkeling van (toekomstige) leraren te realiseren.

[c:vocv:10410](#)

Een leraar voor een lege klas? : handleiding oriëntaties voor educatieve interactie en communicatie

[auteur] Casteleyn, Jordi ; [auteur] Mottart, André. - ISBN13 978-90-382-1896-0 - Gent : Academia Press, 2012. - 125 p.

Een leraar voor een lege klas? Wil handelingsoriëntaties formuleren vanuit die vele perspectieven die in de les- en opvoedingspraktijk voortdurend interfereren. Zo komen achtereenvolgens de lesgever/opvoeder als pedagoog, toegepast linguïst, psycholoog, manager, visueel ontwerper en last but not least als lesgever/opvoeder aan bod. Communicatie hangt samen met de persoonlijkheid, de professionele identiteit van de professional en de institutionele context waarbinnen gewerkt wordt. Voor leraren en opvoeders is dat niet anders.

Meer nog, communicatie is het vehikel waarlangs kennis en ervaring worden overgedragen. Hierin spelen taal en beelden een cruciale rol. In de complexe realiteit van het lesgeven en opvoeden gebeurt die communicatie vanuit verschillende actoren en vanuit verschillende perspectieven.

Een leraar voor een lege klas? Wil handelingsoriëntaties formuleren vanuit die vele perspectieven die in de les- en opvoedingspraktijk voortdurend interfereren. Zo komen achtereenvolgens de lesgever/opvoeder als pedagoog, toegepast linguïst, psycholoog, manager, visueel ontwerper en last but not least als lesgever/opvoeder aan bod.

[c:vocv:11759](#)

Leren in 3D - 3 Dimensies - 3 Doelen - 3 Doelgroepen

[auteur] Bontius, Ida ; [auteur] de Groot, Marian. - s-Hertogenbosch : CINOP, 2012. - 36 p.

Leren in 3D is een referentiekader, een geheel van begrippen en verbanden, bedoeld als gemeenschappelijk uitgangspunt bij het denken en praten over leren van iedereen in het mbo. Iedereen, omdat iedereen bij leren betrokken is.

[c:vocv:10775](#)

Niet voor de winst : waarom de democratie de geesteswetenschappen nodig heeft

[auteur] Nussbaum, Martha. - ISBN13 978-90-263-2404-8 - Baarn : Ambo, 2011. - 214 p.

Dit is een overtuigend manifest tegen de vereconomisering van het onderwijs. In het onderwijs heeft zich in de laatste decennia een stille crisis voorgedaan. Lang werd onderwijs gezien als de plek waar leerlingen kritisch leren denken en gevormd worden tot ontwikkelde en begripvolle burgers. Maar sinds we economische groei boven alles plaatsen, is ook het onderwijs erop gericht economisch nuttige en productieve leerlingen af te leveren. Deze kortzichtige focus op nuttige vaardigheden heeft ons vermogen om ons kritisch te verhouden tot autoriteit aangetast, heeft onze sympathie voor mensen die anders zijn gereduceerd en heeft ons vermogen om complexe mondiale vraagstukken te beoordelen beschadigd. Het verlies van deze basale vaardigheden vormt een ernstige bedreiging voor de democratie. Met Niet voor de winst schreef Martha Nussbaum een overtuigend manifest tegen het streven om onderwijs te zien als gereedschap van het bruto nationaal product. Aan de hand van voorbeelden van onderwijsontwikkelingen in verschillende landen laat zij zien hoe een herwaardering van de alfa-vakken ertoe kan bijdragen dat leerlingen weer worden opgevoed tot mondige, democratische burgers.

1. De stille crisis
2. Onderwijs gericht op winst, onderwijs gericht op democratie
3. Het onderwijzen van burgers: de morele (en anti-morele) emoties
4. Socratische pedagogiek: het belang van argumentatie
5. Wereldburgers

6. Het cultiveren van de verbeelding: literatuur en kunst
7. Zwaar aangeslagen democratisch onderwijs

[c:vocv:12779](#)

Het nieuwe communicatieklimaat. 20 trends in communicatie

[auteur] Goubin, Eric. - ISBN13 978-2-509-02592-0 - Brussel : Politeia, 2015. - 104 p.

e-book (5 downloads)

De maatschappij is voortdurend in beweging. Ook het communicatievak staat niet stil. Maar hoe weet je welke innovaties er nu echt toe doen voor het communicatievak? Eric Goubin brengt een overzicht van de 20 meest relevante trends en beschrijft meteen ook de implicaties voor iedere communicatieverantwoordelijke.

Ontdek de 20 trends

- 1 Het DNA van de nieuwe overheid: lean en agile, authentiek en transparant.
- 2 Dansen op het slappe koord tussen loslaten en verbinden.
- 3 De converserende overheid: de opkomst van meerrichtingsverkeer.
- 4 Grijzer, eenzamer en inclusiever.
- 5 Glocalisering: de brug tussen buitenwereld en binnenwereld.
- 6 Duurzame communicatie voor een duurzame samenleving.
- 7 Innovatie en disruptie in de realtime economy.
- 8 Sharing: delen en ruilen in de informatiesamenleving.
- 9 Keuzearchitectuur, nudging en het 7E-model: aandacht voor de olifant in ons.
- 10 Contentmarketing: werk maken van content-ement.
- 11 Iedereen communicatiedienst?
- 12 Less is more.
- 13 Accountability en meten.
- 14 Digitaal, maar nog niet helemaal.
- 15 Drukwerk: minder maar beter en gericht.
- 16 Worstelen met de mediocratie.
- 17 Kanaalstrategie op mensenmaat.
- 18 Van storytelling tot beleving.
- 19 Communicatie wordt nog visueler.
- 20 Lolology.

[c:vocv:12405](#)

Ontcijfer de wereld in 1 2 3. Praatplaat voor mensen in armoede en hun begeleiders

- Gent : Provincie Oost-Vlaanderen, 2014. - 1 p.

Praatplaat voor mensen in armoede en hun begeleiders.

[c:vocv:11288](#)

Professionele dialoog - Het belang van goede communicatie in de top

[auteur] de Boer, Susan. - ISSN 0168-80978 - 2013.

In: Meso magazine. - Jrg. 33 (2013), nr. 188, p. 8-12

Besturen moeten zich, gegeven de beleidsruimte die zij hebben, meer en anders verantwoorden over de kwaliteit en de prestaties van hun scholen. Dit stelt eisen aan de relatie tussen de bestuurders en hun schoolleiders: ze zijn op elkaar aangewezen en wederzijds afhankelijk, aldus de auteur. Een goed ontwikkelde professionele werkrelatie is daarom volgens haar belangrijk. KPC Groep ontwikkelde een instrument ten behoeve van de 'professionele dialoog' en deed er onderzoek naar. In dit artikel wordt dit onderzoek besproken.

[c:vocv:12446](#)

Regel jij het draagvlak ? Een praktisch handboek over verandercommunicatie

[auteur] Wigman, Monica. - ISBN13 978-90-817784-0-4 - Tiel : Uitgeverij De communicatiepraktijk, 2011. - 176 p.

Monica Wigman deelt in dit praktische handboek haar persoonlijke ervaringen als adviseur en als docent en workshopbegeleider. Ze laat de lezer zien welke communicatie past bij de diverse veranderstrategieën en ze houdt de communicatieprofessional scherp als het gaat om de eigen rol.

Hoe betrek je betrokkenen, organiseer je het luistervermogen, ga je om met weerstand en verhoog je de kwaliteit van interactie?

Bijdragen van: Guido Rijnja, Nancy van der Vin, Cara Koesoemo Joedo, Frithjof de Haan, Cor Jansen, Corine van Impelen, Robin Janszen, Noëlle Aarts

[c:vocv:11055](#)

Samen sterk : ouders & school

[auteur] Pameijer, Noëlle. - ISBN13 978-90-334-8946-4 - Leuven/Den Haag : Acco, 2012. - 129 p.

Kinderen gaan met meer plezier naar school en leren beter als hun ouders betrokken zijn bij de school. Ouders dragen dus bij aan het schoolsucces van hun kinderen. Ouderbetrokkenheid staat volop in de belangstelling. Er is veel over geschreven. Meestal vanuit het perspectief van de school: Wat kunnen leraren doen om de betrokkenheid van ouders te vergroten? Dit boek hanteert een ander perspectief: dat van de ouders zelf! Vanuit een kader dat populair is in het onderwijs en waarbij het kind centraal staat: handelingsgericht werken (HGW).

Dit boek pleit voor een bundeling van krachten en biedt ouders een kader voor communicatie. Het geeft hen tips hoe op een positieve manier met leraren in gesprek te gaan en te blijven.

Wat kun je vragen? Wat is belangrijk om te vertellen? Het bevat ook tips hoe met je kind over school te praten en hoe mee te denken bij een aanpak die past bij je dochter of zoon. Want als ervaringsdeskundige weet je als geen ander wat werkt bij je kind. De samenwerking tussen ouders en leraren verbetert aanzienlijk als ouders weten wat zij van leraren kunnen verwachten en wat die van hen verwachten. Hoe beter de samenwerking, hoe hoger het schoolplezier van kinderen.

En dat is het doel van dit boek: dat kinderen met plezier naar school gaan, zich er veilig en gewaardeerd voelen, zin in leren hebben en zich gezien hun mogelijkheden optimaal ontwikkelen. Er is intensief samengewerkt met veel ouders uit het primair en het voortgezet onderwijs. We kunnen dan ook met recht zeggen: dit boek is voor ouders door ouders. Dit boek is geschreven in samenwerking met het Ouderplatform Gooi & Omstreken. Deze stichting behartigt de belangen van ouders van alle leerplichtige kinderen in het Gooi e.o. Het platform biedt ouders informatie, advies en ondersteuning van ouders door ouders.

c:vocv:10745

Startersboek voor ouders : Mijn kind gaat naar de kleuterklas

- Brussel : Agentschap voor Onderwijscommunicatie, 2012. - 48 p.

Gratis welkomstpakket voor ouders van instappende kleutertjes, boordevol informatie en plezierige tips. Scholen leveren een gratis pakket aan ouders die hun kind inschrijven. Ook sociale organisaties kunnen pakketten aanvragen. Bovendien kan zo'n pakket dienen voor een les over onderwijs of opvoeding in het volwassenenonderwijs.

In het pakket zitten:

- 1) een informatieboekje in toegankelijke taal;
- 2) een vertelplaat om met je kind te praten over de kleuterklas;
- 3) een kijklijst voor het oudercontact;
- 4) stickers met boodschappen voor de leraar.

De basisboodschappen uit het starterspakket zijn vertaald in negen talen.

c:vocv:9934

Succesvol omgaan met moeilijke mensen : doeltreffende methoden om beter om te gaan met moeilijke klanten, collega's, managers en teams in uw werkomgeving

[auteur] Mannering, Karen. - ISBN13 978-90-447-3009-8 - Aartselaar : Deltas, 2011. - 144 p.

20 cm

Op het werk worden we vaak geconfronteerd met moeilijke mensen. Ze werken tegen, hebben altijd commentaar, zijn negatief of weten het juist altijd beter. Zulke collega's of chefs kunnen het u aardig moeilijk maken en er zelfs voor zorgen dat u helemaal gedemotiveerd raakt.

In 'Succesvol omgaan met moeilijke mensen' vindt u een heleboel doeltreffende strategieën die u helpen te voorkomen dat die moeilijke mensen uw zaak, uw carrière of uw zelfvertrouwen negatief beïnvloeden. U kunt niet altijd kiezen met welke mensen u samenwerkt, maar u kunt er wel voor kiezen op een succesvolle en positieve manier een einde te maken aan die moeilijke situaties!

Dankzij de technieken in dit boek leert u

- begrijpen waarom mensen moeilijk gedrag vertonen
- omgaan met moeilijke klanten, collega's, managers en teams
- optreden tegen negativisme
- problemen door te praten
- moeilijke relaties in een positieve richting ombuigen
- het beste te halen uit moeilijke mensen

c:vocv:11541

Taal op de werkvloer gaat verder. Investeren in goede communicatie op de werkvloer

[auteur] Gerholt, B. ; [auteur] van Kuijk, R.. - ISSN 1381-18201 - 2013.

In: Les. - Jrg. 31 (2013), nr. 183 ; p. 6-8

Taal op de werkvloer gaat veel verder dan het geven van taallessen alleen, zo is de ervaring van Taalvakwerk. Taalvakwerk verzorgt al jaren werkvloergerelateerde taaltrainingen. Taalscholing in een bedrijf kan op verschillende manieren vorm worden

gegeven. Cruciaal is volgens Taalvakwerk dat de taalaanbieder investeert in een goede communicatie op de werkvloer zelf. Dit kan door opdrachtgever, leidinggevenden en collega's bij het traject te betrekken. In dit artikel een tweetal voorbeelden uit de Taalvakwerkpraktijk.

[c:vocv:11880](#)

[Toolkit laaggeletterdheid - Toolkit voor Omgang met laaggeletterden in de huisartsenpraktijk](#)

- Rotterdam : LHV, 2011. - 33 p.

Laaggeletterdheid zorgt ervoor dat patiënten de inhoud van geschreven informatie in de huisartsenpraktijk niet goed tot zich kunnen nemen.

De Toolkit Laaggeletterdheid biedt huisartsenpraktijken een checklist om laaggeletterdheid te herkennen. Ook bevat het een checklist die handvatten geeft in de communicatie met patiënten die minder goed kunnen lezen. Op deze manier kunnen huisartsen, doktersassistenten en praktijkondersteuners laaggeletterde patiënten de extra ondersteuning bieden die zij nodig hebben. Denk aan de uitleg over het gebruik van een geneesmiddel of een verwijzing naar een arts in het ziekenhuis. Daarmee wordt de gidsrol van de huisarts als centrale zorgverlener toegankelijker voor laaggeletterden.

Toolkit Laaggeletterdheid (pdf) Checklist Communicatie op maat van laaggeletterden (pdf) Checklist Observaties in de huisartsenpraktijk (pdf) Posters (pdf)

[c:vocv:10180](#)

[Het TOPOI-model, een hulpmiddel voor intercultureel klantgericht werken](#)

[auteur] Duman, H.. - ISSN 1379-92075 - 2011.

In: Informatie Vernieuwing Onderwijs (IVO), jrg. 32 (2011), nr. 125, p. 5-11

Magda Vanmontfoort heeft zich verdiept in de beginselen van het TOPOI-model (Taal, Ordening, Personen, Organisatie en Inzet) en ging vervolgens in gesprek met Havva Duman, deskundige terzake binnen het Provinciaal Integratiecentrum Limburg om samen met haar de puntjes op de i te zetten. Op welke manier worden de vijf gebieden in het TOPOI-model geïnterpreteerd en wat betekent dit meer concreet voor de werking van het PRIC?

[c:vocv:10855](#)

[Het vak verstaan - docentenhandleiding voor het blijven oefenen met verstavaardigheid](#)

[auteur] van Wijk-Sluyterman, Margreet ; [auteur] Groot, Annemarie. - s-Hertogenbosch : CINOP, 2012. - 74 p.

Het trainen van luistervaardigheid, in het bijzonder van verstavaardigheid, is een vak apart. Luisteren is een essentieel onderdeel van de communicatie, maar het is onduidelijk wat de beste manier is om dit te oefenen. Het doel van deze handleiding is om docenten handreikingen te bieden bij het vormgeven van luistervaardigheidsontwikkeling in hun les. Er wordt vooral ingegaan op de manieren waarop een docent zelf oefeningen in verstaan kan ontwikkelen en toepassen.

In deze handleiding wordt niet alleen ingaan op versta-vaardigheidsoefeningen, maar ook op het combineren van deze oefeningen met (bestaande) oefeningen in begrijpend luisteren en met andere onderdelen uit de lessen Nederlands als tweede taal (bijvoorbeeld schrijfvaardigheid of spreken/gesprekken voeren). Juist daardoor is het voor

docenten mogelijk om met hun cursisten te blijven oefenen met verstavaardigheid en verandert eigenlijk elke les in een luisterles.

[c:vocv:11654](#)

Het was niet makkelijk, maar ik deed het gewoon - Werken aan mondelinge taalvaardigheid met taalvorming

[auteur] van der Winden, Lisa. - ISSN 1381-18201 - 2013.

In: Les. - Jrg. 31 (2013), nr. 184 ;
p. 28-30

Taal leer je door taal te gebruiken. Mondelinge taalvaardigheid vergroot je door veel gesprekken te voeren.

Maar hoe krijg je cursisten aan het vertellen?

Waar praat je over?

Hoe daag je ze uit om meer te vertellen?

Hoe vergroot je het zelfvertrouwen dat cursisten nodig hebben om daadwerkelijk veel Nederlands te gebruiken, ook buiten de klas?

Taalvorming maakt gebruik van werkvormen die de drempels om te vertellen enorm verlagen, werkvormen waarmee iedereen gemotiveerd raakt om te praten en te luisteren. Docent Lisa van der Winden van Stichting Taalvorming vertelt over de werkvormen aan de hand van een praktijkvoorbeeld uit een cursus voor ouders van een basisschool.

[c:vocv:12612](#)

Woorden die werken op de werkplek : een praktische gids voor effectieve communicatie

[auteur] Lasater, Ike ; [auteur] Brouwers, Mark ; [auteur] Borjans, Harald ; [auteur] Stiles, Julie. - ISBN13 978-90-823613-0-8 [paperback] - 1 ed. - Mens en Communicatie, 2015.

In de eerste 4 hoofdstukken legt de auteur Ike Lasater in heldere taal de 4 componenten uit van Geweldloze Communicatie en wat deze vorm van verbindende communicatie voor je persoonlijk kan betekenen. Door de tekst verspreid staan voorbeelddialogen uit het bedrijfsleven waarin de voorvechter ('jij') met een 'baas', Karen en twee collega's, Maarten en Susanna, communiceert.

Deze voorbeelddialogen bieden je praktische handvatten hoe je met de taal en de intenties van Geweldloze Communicatie in levensechte situatie kunt werken.

In hoofdstuk 5 komen een aantal veel voorkomende problematische werkplekkwesties aanbod en worden uitvoerig toegelicht, inclusief : - vijandbeelden over jezelf of anderen - moeilijke gesprekken - humor - vooroordelen - vergaderingen - machtsverschillen - roddel - feedback en beoordelingen - het schoonhouden van de werkplek - niet nagekomen afspraken - e-mail en - beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

[c:vocv:12371](#)

Worstelen met de mondelinge vaardigheden. Het leren van en het onderwijzen aan laaggeletterde Nt2-volwassenen

[auteur] Strube, Susanna. - 2014.

In: Les. - Jrg. 32 (2014), nr. 192 ; p. 24-26

Praten (de mondelinge vaardigheden) is essentieel voor de communicatie, maar ook om te kunnen leren lezen. Zonder voldoende kennis van de mondelinge vaardigheden komt het lezen niet tot stand, tenminste als je moet leren lezen voor de eerste keer. Susanna Strube onderzocht hoe het er aan toe ging in de alfabetiseringsklas tijdens het beoefenen van de mondelinge vaardigheden. Op 27 augustus promoveerde ze op dit onderwerp aan de Radboud Universiteit te Nijmegen. 1 In dit artikel vindt u een samenvatting.

[c:vocv:12373](#)

[Zij schakelen over op het Engels, ik blijf Nederlands praten. Luistertaal in de les](#)

[auteur] Stams, Lidy. - 2014.

In: Les. - Jrg. 32 (2014), nr. 192 ; p. 30-32

Het idee van luistertaal is: met elkaar in gesprek zijn terwijl je allebei een andere taal spreekt. Hoe past luistertaal in het talenonderwijs, op welke momenten zou het toegepast kunnen worden? Lidy Stams onderzocht voor haar masterscriptie de mogelijkheden om luistertaal te gebruiken en naar het gebruik ervan in het Nt2-onderwijs. Ze dook in de literatuur en hield interviews met Nt2-docenten. Ook verspreidde ze een online vragenlijst onder Nt2-docenten uit Nederland en Vlaanderen.

[c:vocv:10629](#)

[Zo begrijpen ze je wel ! - Bewuster omgaan met communicatie verbetert je relaties](#)

[auteur] Steffens, Ellen ; [auteur] Meijs, Estrella. - ISBN13 978-90-5871-680-4 - Zaltbommel : Thema uitgeverij, 2012. - 120 p.

Dit boek leert je in de communicatie met anderen niets als vanzelfsprekend aan te nemen en altijd te toetsen of jij begrijpt wat de ander bedoelt en of de ander begrijpt wat jij bedoelt. Want andere mensen zijn echt anders! En voor je het weet, praat je langs elkaar heen, ontstaan er misverstanden of erger nog, fikse irritaties. Om met al die verschillende mensen te kunnen communiceren en relaties te onderhouden, is het van belang dat je verschillende technieken en vaardigheden kunt inzetten.

Heb je nog vragen?

Contacteer dan onze [infotheekverantwoordelijke](#).

De infotheek is enkel na afspraak te bezoeken. Mail naar ludwine.liefooghe@vocvo.be of bel naar 015 44 65 03 om een afspraak te maken.

[Bibliotheekcatalogus](#)

Infotheek

Vocvo, Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen

t. 015 44 65 03

e. ludwine.liefooghe@vocvo.be

